

An Egyptian Talisman in Iran National Museum

Kamyar Abdi

Abstract

French excavations at Susa in 1930 discovered an Egyptian talisman that is now on display in the Achaemenid gallery of the Iran National Museum. This stone talisman, carved from a black stone is 91 mm in height, and 94 mm in width. It bears carved and relief images, as well as a number of lines in Egyptian hieroglyphs. A comparison with similar items, especially the Metternich Stelae in the Metropolitan Museum of Art in New York City indicates this is a *cippus* of Horus, a distinct Egyptian talisman made for those who embark on large journeys in need of protection from hazards of travel and noxious beasts. After introducing the object, it has been argued that it has presumably arrived at Susa by an Egyptian craftsman who was employed to work on the Achaemenid palatial constructions at the site.

Keywords: Cippus of Horus, Egypt, Achaemenid Empire, Susa.

<https://doi.org/10.6084/m9.figshare.14754225>
© 2020 Iran National Museum. All rights reserved

یک تعویذ مصری در موزه ملی ایران^۱

کامیار عبدی*

چکیده

در کاوش‌های هیأت فرانسوی در شوش به سال ۱۹۳۰ میلادی یک تعویذ سنگی مصری - موسوم به کیپوس حوروس - پیدا شده که اینک در گالری هخامنشی موزه ملی ایران به نمایش گذاشته شده است. این تعویذ قطعه سنگی سیاه‌رنگ است که قسمت فوقانی آن به شکل گرد تراشیده شده و قسمت پایین آن شکسته و مفقود شده است. ارتفاع آن ۹۱ میلی متر، پهنای پایین آن ۹۴ میلی متر و قطر آن ۱۸ میلی متر است. سوای چند خراش و لب پرشدگی، این شی وضعیت نسبتاً سالمی دارد. بر روی این شی می‌توان نقوش کنده و نقر شده دید، در حالی که بر پشت و دور لبه آن نقوشی به صورت کنده و نبشته‌هایی به هیروگلیف مصری به چشم می‌خورد. متن نبشته بخشی از متنی است که مبسوط‌ترین آن بر روی سنگ افراشته مترنخ در موزه متروپلیتن نیویورک به چشم می‌خورد. این کیپوس حوروس نوعی تعویذ است که به نظر مصریان باستان به کمک نبشته‌ها و نقوش روی آن مسافران را از خطرات حین سفر و مخاطرات احتمالی در سرزمین مقصد حفظ می‌کرده است. شاخصه‌های سبک‌شناختی حاکی از آن است که این کیپوس به دوره متأخر (حدود ۶۰۰ تا ۳۵۰ پیش از میلاد) تعلق دارد، زمانی که با حکمرانی هخامنشیان بر مصر تقارن دارد. درباره نحوه رسیدن این کیپوس به مصر احتمال غالب این است که آن را یک پیشه‌ور مصری که برای کار بر روی تزیینات کاخ‌های هخامنشی به شوش آمده با خود آورده و این شی در شوش مانده و به دست باستان‌شناسان افتاده و از معدود نشانه‌های حضور مصریان در شوش است.

واژگان کلیدی: تعویذ، کیپوس حوروس، مصر باستان، شاهنشاهی هخامنشی، شوش.

۱. از استاد عزیزم آقای ناصر نوروززاده چگینی، مدیر وقت بخش آثار تاریخی و لرستان و شادروان احمد تهرانی‌مقدم، مدیر وقت موزه ملی ایران که این شی را برای بررسی و انتشار در اختیار من گذاشتند بسیار سپاسگزارم. از کرول اندروز از موزه بریتانیا برای شناسایی پاره‌ای از نقوش و از تام دوشا از موسسه شرق‌شناسی دانشگاه شیکاگو برای کمک در شناسایی نبشته‌های هیروگلیف بسیار سپاسگزارم.

* دکترای تخصصی، گروه باستان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی kamyar.abdi@gmail.com

مقدمه

هدف از این مقاله معرفی شی‌ای با خاستگاه مصری است که در موزه ملی ایران نگهداری می‌شود. پس از معرفی و توصیف این شی به بررسی اهمیت تاریخی و فرهنگی آن خواهیم پرداخت. این شی در گذشته در بخش آثار لرستان و دوران تاریخی موزه نگهداری می‌شد، اما مدتی است که به بخش هخامنشی نمایشگاه موزه منتقل و در آنجا به نمایش گذاشته شده است.^۲ تنها اطلاعات درباره این شی در پرونده‌ای به چشم می‌خورد که در کتابخانه موزه نگهداری می‌شود.^۳ بنا به این پرونده، این شی به احتمال در شوش کشف شده اما در نبود اطلاعات بیشتر این انتساب قطعی نیست (رک. Qahéri 2016: 2, n. 6-7 و 98: 2020). شی مذکور در سال ۱۹۳۱ میلادی در فهرست موزه ثبت و به دوره سائی (۶۶۴ تا ۵۲۵ پیش از میلاد) در تاریخ مصر تاریخگذاری شده است.

این شی قطعه سنگی سیاه‌رنگ است که قسمت فوقانی آن به شکل گرد تراشیده شده و قسمت پایین آن شکسته است. ارتفاع آن ۹۱، پهنای پایین آن ۹۴ و قطر آن ۱۸ میلی‌متر است. قسمت پایین شی شکسته و مفقود شده است، اما سوای چند خراش و لب‌پرشدگی نسبتاً وضعیت سالمی دارد. بر روی این شی می‌توان نقوش کنده و نقر شده دید، در حالی که بر پشت و دور لبه آن نقوشی به صورت کنده و نبشته‌هایی به هیروگلیف مصری به چشم می‌خورد.

تشخیص ماهیت و ترجمه نبشته‌های روی این شی با نقوش مشابه روی سنگ افراشته مترنیخ^۴ (Scott 1951) در موزه متروپلیتن نیویورک میسر است که کامل‌ترین متن این‌گونه از اشیاء را بر خود دارد (Sander-Hansen 1956).

۲. شماره ثبت: ۱۰۳/۲۰۱۳

۳. شماره پرونده ۴۵/۱۹۳۱

۴. سنگ افراشته مترنیخ حدود ۸۵ سانتی‌متر ارتفاع دارد و از یک قطعه سنگ مرغوب به رنگ سبز تیره تراشیده شده است. بر روی آن مبسوط‌ترین نقوش و کامل‌ترین متن این‌گونه اشیاء کنده شده است. سنگ افراشته مترنیخ به سفارش کاهنی مصری به نام نسو-آمون در زمان سلطنت نکتانبوی دوم در حدود ۳۵۰ پیش از میلاد تراشیده شده است. مشخص نیست که آیا این سنگ افراشته در معبدی کارگذاری یا به شکل ناتمام در کارگاه هنری رها شده است، اما به نظر می‌رسد که در زمانی نامشخص به اسکندریه منتقل شده و پس از آن از سرنوشتش خبری در دست نیست. این سنگ افراشته حدود دو هزار سال بعد، در اوایل سده نوزدهم میلادی، به هنگام احداث یک صومعه فرانسویسکان در نزدیکی اسکندریه پیدا شد و مدتی پس از آن، در سال ۱۸۲۸، از طرف خدیو محمد، حاکم مصر، به کلمنس فن مترنیخ، صدراعظم امپراطوری اتریش، هدیه داده شد. مترنیخ این سنگ افراشته را به خانه خود در بوهمیا منتقل کرد و به نمایش گذاشت، تا اواخر دهه ۱۹۴۰ که موزه متروپلیتن نیویورک آن را اکتساب کرد.

روی اثر

نقوش روی شی در چند ردیف به چشم می‌خورند. ردیف بالا نقش بهدت (behdet)^۵ است که دو مار از طرفین آن سربرآورده‌اند. در زیر قرص بالدار خورشید، نام بهدت به هیروگلیف دوبار پشت هم تکرار شده است. ردیف دوم که به صورت نقش کاملاً برجسته تراشیده شده گروهی از ایزدان را به صورت نشسته و مومیایی‌شده نشان می‌دهد. از راست به چپ، دو ایزد اول و دوم شکسته و قابل تشخیص نیستند. ایزد سوم بر اساس تاج و شاخ‌های گاو که از آن بیرون زده، احتمالاً ایزیس یا هاتور است. ایزد چهارم به احتمال زیاد ایزیس است که تاج آتف (atef)^۶ به سر دارد. اگر این شناسایی صحیح باشد، بنابراین ایزد سوم بایستی ایزیس باشد. ایزد پنجم شکسته و قابل تشخیص نیست اما پاهای او که به شکل پنجه درندگان است هنوز به چشم می‌خورد و به احتمال زیاد نشانگر ایزد هوروس شهر حبنو است (رک. Wasmuth 2009: 139, n. 25 و Qahéri 2020: 98 et 187, n. 26). ایزد ششم احتمالاً آتوم است که معمولاً به شکل پیچیده در خرقه‌ای به نمایش درمی‌آید. ایزد ششم ظاهراً نیت است که دِشرت یا تاج قرمز رنگ مصر سفلی را به سر دارد. ایزد هشتم که تاجی به شکل قرص خورشید دارد احتمالاً سخمت یا خونسو است. ایزد نهم نیز شکسته و غیرقابل تشخیص است اما در کل به ایزد اول شباهت دارد. برخلاف تمام ایزدان ردیف دوم که به صورت روبه‌رو به تصویر درآمده‌اند، ایزد اول و آخر به صورت نیم‌رخ تراشیده شده‌اند که به داخل نگاه می‌کنند. علاوه بر این، پدیده‌ای چون دم از پشت آنان خارج شده است، اما به دلیل شکستگی شناسایی آنها میسر نیست.

این ردیف از نقوش کاملاً برجسته را تیغه‌ای بلند از قسمت زیرین جدا می‌کند. زیر این تیغه تاج کوتاه ایزد پس به چشم می‌خورد. صورت ایزد پس نمایان‌ترین شکل بر روی این شی است. چهره پس به صورت کاملاً برجسته تراشیده شده، به طوری که از شی بیرون زده است. سر پس تقریباً مدور است و گوش‌هایی بزرگ دارد. ابروان او و چین‌های روی پیشانی‌اش با نقوش کنده مواج ترسیم شده‌اند. زیر ابروان چشمان پس را

۵. بهدت قرص خورشید بالدار خاص ایزد رع در شهر او ادفو در مصر علیا است.

۶. آتف نوعی تاج خاص مصری است که از ترکیب تاج سفید مصر علیا و پرهای بلند شتر مرغ تشکیل شده است. بسیاری از ایزدان و در دوره بطالسه و رومی و فراغنه نیز با تاج آتف به سر به تصویر کشیده شده‌اند، اما این تاج بیشتر با آیین ایزد ایزیس مربوط است. بیش از بیست نوع تاج آتف شناسایی شده (رک. Abdel-Moneim 1937).

تصویر ۱. روی اثر (حق انتشار: موزه ملی ایران؛ عکس از ندا تهرانی و نیما فکورزاده)

سوسک خپری و ایزد خنوم به چشم می‌خورند. در سمت چپ چهره بس می‌توان شاهین حوروس و تاجی با دو پر بلند را مشاهده کرد که احتمالاً به ایزد آمون-رع یا مین تعلق دارد که شکسته است. پشت تاج بلند بقایای دو نگاره شکسته به چشم می‌خورد. اولی، در کنار تاج بلند یا سکوی نذورات است یا یک ستون جد (djed).^۸ نگاره سمت چپ شامل یک حلقه شن (shen)^۹ در پایین و یک عقرب در بالای آن است (تصویر ۱).

پشت اثر

بر پشت شی نقوش کنده در چهار ردیف افقی و چند رج عمودی از نگاره‌های هیروگلیف به چشم می‌خورند که یازده تا از آنها هنوز باقی مانده‌اند. اما فقط چهار مورد قابل خواندن هستند (تصویر ۲).

در ردیف افقی اول از بالا از چپ به راست این خدایان به چشم می‌خورند: آمون - رع - هوراختی به شکل قوچی چهارسر که قرص خورشید او را در برگرفته و عصا و مگس پران -

می‌بینیم که به صورت بیضی شکل کنده شده‌اند و دور آنها را پلک‌هایش به صورت برجسته گرفته‌اند. گونه‌های بس گوشتالو و برجسته‌اند. قسمت زیرین چهره بس از سبیلی خوش‌تراش و ریشی با تره‌های موی موج تشکیل شده است.

در طرفین چهره برجسته بس چند نقش به صورت کنده به چشم می‌خورند که روی همگی به سوی چهره بس است. قسمت چپ شکسته است و فقط دسته یک تعلیمی واز (was)^۷ دیده می‌شود که احتمالاً در اصل در دست یک ایزد بوده است. نقش دوم از سمت راست ایزد رع را نشان می‌دهد که مارهایی روی سرش دیده می‌شوند. نقش سوم، بر اساس تاجش که قرصی با پره‌های بلند دارد، ایزد آمون-رع است. در سمت چپ، از راست به چپ ابتدا ایزد آمون-رع، دوباره با تاج شاخصش به چشم می‌خورد و پس از او گروهی که به دلیل شکستگی شناسایی آنان ممکن نیست. اما بر اساس پوشش و حالت بدنش شاید نقش دوم به ایزدبانویی متعلق باشد.

ردیف پایین‌تر شکسته و از بین رفته است، اما چند نقش هنوز تا حدودی مشخص‌اند. از راست به چپ، احتمالاً

۷. عصا یا تعلیمی واز نمادی مربوط به مصر باستان است که سر آن به شکل کله مسبک یک حیوان و انتهای آن به شکل یک چنگال دو شاخه است. این عصا نماد اقتدار یا استیلا بوده و معمولاً در دست ایزدانی چون ست یا آنوبیس به چشم می‌خورد. در دوره‌های متأخر عصای واز نماد کنترل بر نیروهای هرج و مرج یا موجودات پلید مرتبط با ایزد ست بوده است.

۸. ستون جد نمادی در مذهب مصر باستان به معنی استواری است. این نماد معمولاً با ایزدان طاح و آزیریس ارتباط داشته است.
۹. حلقه شن در خط هیروگلیف به معنی احاطه کردن و در نمادشناسی مصر باستان به معنی حمایت ابدی است.

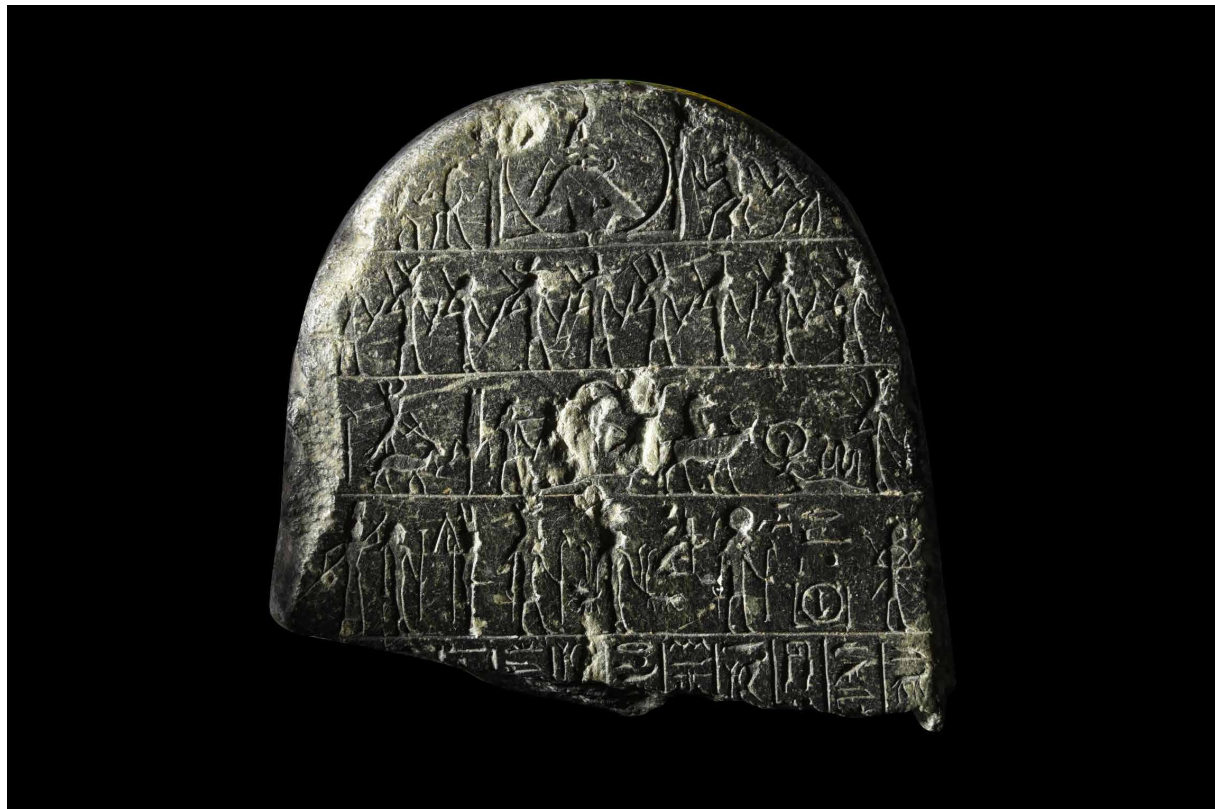
نشان می‌دهد. نقش بعدی یک بابون را نشان می‌دهد که روی یک گاو نر نشسته است. قسمت وسط ردیف سوم لب‌پر شده و نقوش آن قابل تشخیص نیست. پس از قسمت خراب می‌توانیم خدایی را ببینیم که یک عصا به دست دارد. بعد از او نقش نیلوفر آبی نفرتم به چشم می‌خورد. نقش بعدی شاهین حوروس با تاج مصر علیا و سفلی است که بر روی یک حواصیل - یکی از نمادهای ایزد ست - ایستاده است (بنگرید: Ritner 1993: 132). آخرین نقش در ردیف سوم تقریباً به طور کامل لب‌پر شده و فقط بقایای یک عصای سلطنتی به چشم می‌خورد.

در ردیف چهارم، از راست به چپ، هِکا با دو مار به تصویر درآمده که به صورت ضربدر آنها را گرفته است. پشت او تصویری کوچکتر از رَع به چشم می‌خورد که با نقش مرکزی ردیف اول با قرص خورشید و بازوان کا همخوانی دارد. پس از این دو ردیف نگاره‌های هیروگلیف به چشم می‌خورد که می‌توان آنها را بدین شکل قرائت کرد: R' nb p.t رَع، ایزد کائنات^{۱۰}. دقیقاً پشت این عبارت نقش ایزدی با قرص خورشید به چشم می‌خورد که احتمالاً شکل دیگری از رَع است. پس از آن نقش ایزدبانویی به چشم می‌خورد که دو عقرب و چهار مار را گرفته و کنار آن عبارت Es.t wr(t)'mw.t-nt^{۱۱} ایزیس، [ایزدبانوی]

نمادهای اقتدار سلطنتی - را در دست به حالت ضربدر در مقابل سینه گرفته است. نقش رَع را دو بازوی ایستاده در میان گرفته‌اند که نماد کا (Ka)^{۱۲} هستند. در هر دو طرف این نقش مرکزی نقش دو بابون به چشم می‌خورد که در حال تجلیل از خورشید در حال طلوع هستند. در ردیف دوم، از راست به چپ می‌توان شاهین حوروس را مشاهده کرد که تاج مصر علیا و سفلی را به سر دارد. پس از او ایزدبانو ایزیس و ایزدبانو نفتیس، حوروس با تاج بالدار، احتمالاً ایزد سوبک و پس از آن ایزدی ناشناس به چشم می‌خورد که پدیدارهای مواجی از پشت سرش خارج شده، سپس ایزدبانویی ناشناس با تاجی که نمی‌توان تشخیص داد. در نهایت، حوروس با تاج مصر علیا و سفلی و ایزدی دیگر که آسیب‌دیده و قابل تشخیص نیست. تمامی خدایان در این ردیف در دست خود اشیایی حمل می‌کنند که می‌تواند تیروکمان، عصا، زوبین، یا خنجر باشد.

در ردیف سوم، از راست به چپ این خدایان را می‌بینیم: آنوکیس با عصای بلند پاپیروس در دست و تاج بلند پرداز. این شناسایی تا حدی بر اساس نقش بعدی تقویت می‌شود که ماری را چمبره زده بر روی یک قوچ (نماد ایزد خنوم)

۱۰. کا نمادی به شکل دو بازوی افراشته یکی از سه حالت روح انسان (کا، با و آخ) است. کا به معنی شبح، با به معنی روحیه و آخ به معنی روح جاودانی.

تصویر ۲. پشت اثر (حق انتشار: موزه ملی ایران؛ عکس از ندا تهرانی و نیما فکورزاده)

به خط هیروگلیف منقور شده است. این نبشته‌ها نیز با متن استاندارد ب بر روی سنگ افراشته مترنخ مطابقت دارند (Daressy 19.3: 8 & 12). ستونی که با شماره ۱ مشخص شده با متن استاندارد ب بر روی سنگ افراشته مترنخ قدری تفاوت دارد و با عبارت «واژگانی که بیان می‌شوند» آغاز می‌شود که در ابتدای هر ورد یا دعا به چشم می‌خورد. آنچه از نبشته باقی‌مانده چنین است: «ای سالخورده‌ای که خود را در زمان (مقرر) برنا می‌سازد، سالخورده جوان شده، اذن ده که [ایزد] تات نزد من آید هنگامی که صدایش می‌کنم.» (Sander- Hansen 1956: 30 & 33 line, 38) در ستونی که با شماره ۲ مشخص شده چنین آمده: «اگر فردی به کسی حمله کند که درون آب است، مانند آن است که به چشم گریان هوروس حمله شود. به عقب، جانوران آبی، (این دشمن...)» (Ibid., p. 33, lines 39-40) ستونی که با شماره ۳ مشخص شده با شاخص واژه قبلی آغاز شده و سپس در آن چنین آمده است: «چهره خود را در مقابل چهره افرادی که در آب هستند و به طرف آنچه مجسم کننده اُزیریس هست نگیرید. رَع به سوی بَلَم خود رفته است.» (Ibid., p. 33, line 41) ستون آخر، با این که آسیب فراوان دیده، اما به احتمال قریب به یقین حاوی این جمله بوده است: «گلوهای شما را سخت فشرده است. زبان شما را تات بریده است. [چشمان شما را هکا کور کرده است.]» (Ibid., pp. 32-33, lines 42-43) (تصویر ۳)

این شی چیست؟

مشاهداتی که در بالا درباره نقوش و نبشته‌های روی شی شرح دادیم ما را به این نتیجه می‌رساند که این شی یک تعویذ مصری موسوم به کیپوس (cippus) هوروس است. مصریان باستان بر این عقیده بودند که هوروس کودک (حارپوکراتس) به کمک پاره‌ای اوراد در برابر موجودات مودی، به‌خصوص مار، عقرب، و تمساح محفوظ می‌ماند (Borghouts 1978). بنابراین، آنان نوعی تعویذ به شکل سنگ افراشته ساختند که کیپوس خوانده می‌شدند و به کمک اوراد و نقوشی که روی آنها نقر شده بود افراد را محافظت می‌کرد (Ritner 1989). بنا به اندازه و شکلشان کیپوس‌ها را در معابد یا منازل شخصی قرار می‌دادند. همچنین نمونه‌های کوچکتری وجود دارد که سوراخ داشتند و از گردن می‌آویختند. نمونه‌هایی چون شی مورد بررسی ما احتمالاً در جیب لباس یا کیسه‌ای همراه فرد حمل می‌شد.

بزرگوار، مادر ایزد [هوروس]^{۱۱} به چشم می‌خورد. پس از آن، نقش هوروس اعظم (حارپوکراتس) به چشم می‌خورد که عصای سلطنتی و نشانه آنخ (ankh)^{۱۲} به دست دارد. پس از او نقش ایزد مین با آلت رجلیت افراشته با تاج پردار بلند به چشم می‌خورد که تعلیمی و مگس پران را پشت سر خود نگاهداشته است. در کنار او ایزدبانویی ناشناس به چشم می‌خورد که تاج مشخصی به سر ندارد اما یک عصای سلطنتی و نشان آنخ در دست دارد. آخرین نقش در این ردیف ایزد آنوریس است که نیزه‌ای در دست دارد.

زیر ردیف چهارم، حداقل یازده ردیف متن هیروگلیف به صورت عمودی کنده شده که فقط چهار ردیف اول آن قابل خواندن هستند که ان هم از وسط متن آغاز می‌شود. نسخه کامل این نبشته‌ها را می‌توان در سنگ افراشته مترنخ یافت که بر اساس آن چنین خوانده می‌شوند (سنگ افراشته مترنخ، متن ب، سطور ۴۴ تا ۴۷):

۱. درون (آن...)

۲. ماهی

۳. ای

۴. کاریست که کرده‌ای ای دشمن پلید... (رک. Sand-

er-Hansen 1956: 34 همچنین رک. Daressy 1903)

مشابه تمامی این نقوش بر روی سنگ افراشته مترنخ نیز به چشم می‌خورد. اما در ترتیب آنها تفاوت‌هایی به چشم می‌خورد (رک. Scott 1951: 210-217). برای مثال، نقش رَع درون قاب با نقش بابون‌های نیایشگر در ردیف بالای پشت شی در سنگ افراشته مترنخ در ردیف اول روی آن آمده‌اند. فقط نقش بهدت در این شی است که در سنگ افراشته مترنخ دیده نمی‌شود اما در نمونه‌های کوچکتر مثل سنگ افراشته‌های شماره ۹۴۰۱، ۹۴۱۹، ۹۴۲۹، ۹۳۲۱ و ۹۴۲۸.۹ در موزه قاهره به چشم می‌آیند (رک. Daressy 1903: pls. 1 & 9-10). در زمینه اهمیت ترتیب نقوش بر روی سنگ افراشته مترنخ چند کار پژوهشی انجام شده است (مثلاً رک. Sternberg-El Hotabi 1987: 25-70)، اما چنین به نظر می‌رسد که بین مصرشناسان اتفاق نظر وجود ندارد که چرا طراحان این اشیا نقوش را به این ترتیب چیده‌اند.

لبه اثر

همان‌گونه که در بالا اشاره کردیم، لبه این شی نیز با نبشته‌ای

۱۱. برای نقش دیگر ایزدبانوانی که مار یا دیگر حیوانات زهردار در دست دارند رک. Ritner 1998.

۱۲. نشان آنخ نمادی کلید شکل به معنی حیات است.

تصویر ۳. لبه‌های اثر (حق انتشار: موزه ملی ایران؛ عکس از ندا تهرانی و نیما فکورزاده)

گونه که اشاره کردیم بزرگترین و مبسوط‌ترین کپیوس سنگ افراشته‌مترنخ است که در موزه متروپلیتن نیویورک نگهداری می‌شود (رک پانوش ۴ بالا).

این کپیوس در شوش چه می‌کند؟

حال که کارکرد این کپیوس را شرح دادیم، به این پرسش مهم پردازیم که این کپیوس چگونه و در چه زمانی به ایران راه یافته است. متأسفانه، بافت دقیق باستان‌شناختی این کپیوس نامعلوم است. همان‌گونه که اشاره کردیم، بنا به مدارک موزه ملی ایران این کپیوس در شوش پیدا شده بدون آن که درستی این امر قابل بررسی باشد. بنا به گزارش کلی رولان دو مکنم، هیأت فرانسوی در سال ۱۹۳۰ در محدوده موسوم به دونژن در شوش یک سنگ افراشته مصری یافته است (de Mecque- 1980: 38). از آنجا که سنگ افراشته مصری دیگری از شوش پیدا نشده می‌توان فرض را بر این نهاد که این اشاره مختصر به کپیوسی است که در این مقاله به آن پرداختیم. اما در گزارش‌های کاوش آن سال‌ها به این کشف مهم هیچ

باور بر این بود که آبی که روی کپیوس می‌ریختند و در ظرفی جمع می‌کردند نیروهای جادویی کپیوس را به خود جذب می‌کرد و اگر با این آب غسل می‌کردند می‌توانست فرد را در مقابل موجودات مودی حفظ کند و اگر آن را می‌نوشتند می‌توانست زهر حیوانات مودی را بی‌اثر کند، همان‌گونه که حوروس، که عقرب او را نیش زده بود، شفا یافت (Ibid., p. 110). آبی که روی کپیوس می‌ریختند گاهی در ظرف‌هایی ذخیره می‌کردند و از سوی طبیب‌ها به بیماران تجویز می‌شد تا آنان را اگر به دست موجودات مودی گزیده شده‌اند شفا دهد (Scott 1951: 203).

قدیمی‌ترین نمونه‌های کپیوس مربوط به دوره پادشاهی نو (از حدود ۱۲۰۰ پیش‌ازمیلاد به این سو) هستند، اما در دوره متأخر (سده‌های دهم تا چهارم پیش‌ازمیلاد) بود که ساخت کپیوس بسیار رواج پیدا کرد و کاربرد آنها تا زمان رومیان (از ۳۰ پیش‌ازمیلاد به این سو) ادامه یافت.^{۱۳} همان

۱۳. در زمینه تغییرات سبک‌شناختی کپیوس‌ها طی این بازه زمانی رک. Sternberg-El Hotabi 1999.

هدیه‌ای از سوی هیأتی مصری برای شاهنشاه هخامنشی دانست. محتمل‌ترین سناریوی که به نظر می‌رسد این است که این کیپوس را یک فرد عادی مصری با خود به شوش آورده است. این فرد می‌توانسته یک سرباز مصری در سپاه هخامنشی بوده باشد یا پیکری که از مصر عازم ایران شوش شده است.

اما سرنخی در زمینه محتمل‌ترین سناریو را در نبشته سنگ پارسی باستان بنای داریوش در کاخ هخامنشی شوش (DSf) شاهدیم: «...پیشه ورانی که دیوارها[ی کاخ] را تزیین کردند مادها و مصریان بودند.» (Kent 1953: 144) بر اساس این نبشته و دیگر مدارک و شواهد می‌دانیم که شاهنشاهان هخامنشی مواد لازم و پیشه‌وران برای کار در کاخ‌های باشکوه خود را از گوشه و کنار شاهنشاهی به پایتخت‌هایشان در شوش و تخت‌جمشید می‌آوردند. همان‌گونه که نبشته بالا نشان می‌دهد گروهی از پیشه‌ورانی که هخامنشیان به ایران آوردند مصری بودند. می‌توان فرض را بر این نهاد که مصریان خرافاتی و بیگانه هراس که از طرف دستگاه اداری هخامنشی از مصر برای کار به ایران اعزام شده بودند پیش از ترک مصر تعدادی تعویذ به شکل‌ها و اندازه‌های گوناگون، از جمله همین کیپوس، را در مصر تهیه کرده و با خود همراه آوردند تا آنان را از خطرات احتمالی حین سفری طولانی به سرزمینی ناشناخته و زندگی در آنجا برای مدتی طولانی از آسیب و گزند محفوظ بدارند. این اشیاء یا در ایران گم شده، جامانده یا به همراه صاحبانشان دفن شده‌اند. شاید ما هرگز ندانیم که این مصریان که بودند و طی سفر و اقامتشان در پارس چه چیزهایی را تجربه کردند، اما مهارت آنان در تزیین کاخ‌های هخامنشی و همین یافته‌های ریز نشانی از حضور آنان در مرکز شاهنشاهی هخامنشی است.

References

- Abdel-Moneim Abou-Bakre
1937 *Untersuchungen über die ägyptischen Kronen*, Leipzig: J. J. Augustin.
- Abdi, Kamyar
1999 "Bes in the Achaemenid Empire," *Ars Orientalis* 29: 111-140.
- 2001 "Nationalism, Politics, and the Development of Archaeology in Iran," *American Journal of Archaeology* 105: 58-59.

اشاره‌ای نشده است (de Mecquenem 1934). در توجیه این امر باید اشاره کرد که این کیپوس فقط چند سال پس از زمانی کشف شد که انحصار فرانسویان بر باستان‌شناسی ایران لغو شد و بنا به قوانین جدید عتیقات هیأت‌های باستان‌شناختی، از جمله فرانسویان، موظف بودند نیمی از یافته‌های خود را به موزه جدیدالتاسیس ایران باستان تحویل دهند (Abdi 2001). می‌توان چنین مطرح کرد که فرانسویان اشیایی را که جزو سهمیه آنان نبوده در گزارش‌های کاوش خود منتشر نکردند و بدین ترتیب بود که این کیپوس منتشر نشده به موزه ایران باستان رسید.

مشخصات سبکی و خط‌شناختی حاکی از آن است که قدمت این کیپوس به زمان سلسله‌های بیست و ششم تا سیام مصر (حدود ۶۰۰ تا ۳۵۰ پیش‌ازمیلاد) بازمی‌گردد (Sternberg-El Hotabi 1999: 89-112). این دوره زمانی با حکمرانی شاهنشاهی هخامنشی بر خاور نزدیک مطابقت دارد. مصر در سال ۵۲۵ پیش‌ازمیلاد به تصرف هخامنشیان درآمد و سوای دوره شورش سلسله‌ای بومی از ۴۰۴ تا ۳۴۳ پیش‌ازمیلاد تا سقوط شاهنشاهی در سال ۳۳۱ پیش‌ازمیلاد در اختیار هخامنشیان بود.

دوره هخامنشی شاهد ارتباط گسترده بین جوامع خاور نزدیک بود. تحت لوای صلح پارسی اتباع شاهنشاهی می‌توانستند به آسانی و آرامش خاطر به گوشه و کنار قلمرو وسیع هخامنشیان سفر کنند. شمار زیاد اشیای مصری یا "مصرمآبانه" که در گوشه و کنار شاهنشاهی یافت شده‌اند شاهدی بر این ارتباط گسترده‌اند. نمونه‌ای در همین زمینه، کیپوس دیگری است که در نیپور پیدا شده (Johnson 1975: 143-150) که می‌دانیم از مراکز مهم هخامنشی در بین‌النهرین در این دوره است که مردمی از ملیت‌های گوناگون، از جمله مصریان، در آن می‌زیستند.

مجموعه اشیای مصری از شوش شامل قطعات عاج (319-337, 167-191, Amiet 1972)، تعویذهایی به شکل کله ایزد پس (Abdi 1999)، چشمان واجت (wadjet)^{۱۴} و کیپوس مورد بحث در این مقاله است. می‌توان چند سناریوی احتمالی را مطرح کرد که این اشیای مصری، شامل کیپوس ما چگونه به ایران راه یافته‌اند. این کیپوس نمونه‌ای چندان فاخر نیست که آن را از غنایمی بدانیم که هخامنشیان با خود از مصر به ایران آورده باشند. دقیقاً به همین دلیل آن را نمی‌توان ^{۱۴}. واجت یا چشم حوروس نوعی چشم زخم مصری برای حفظ از افراد در حین سفر بود.

- 2002 "A Cippus of Horus in Iran National Museum, Tehran." *Journal of Near Eastern Studies* 61/3: 203-210.
- Amiet, P.
1972 "Les ivoires achemenides de Suse," *Syria* 49: 167-91, 319-337.
- Borghouts, J. F.
1978 *Ancient Egyptian Magical Texts* (Leiden, 1978), pp. 62-72.
- Daressy, G.
1903 *Textes et dessins magiques, Catalogue generale des antiquités du Musée du Caire*, Nos. 9401-9449, vol. 9 (Cairo).
- de Mecquenem, R.
1934 "Fouilles de Suse 1929-1933," in M. E. Allotte de la Fuye et al., *Archeologie, metrologie et numismatique susiennes, Memoires de la Mission Archaeologique de Perse*, vol. 25, Mission en Susiane (Paris, 1934), pp. 177-237.
- 1980 "Les fouilleurs de Suse," *Iranica Antiqua* 15: 38.
- Johnson, J.
1975 "Appendix B: Hieroglyphic Text," in Mc Guire Gibson, ed., *Excavations at Nippur: Eleventh Season*, Oriental Institute Communications, no. 22 (Chicago), pp. 143-150.
- Kent, R. G.
1953 *Old Persian: Grammar, Texts, Lexicon*, 2nd ed. (New Haven, Connecticut).
- Qahéri, Sépideh
2016 "Premier témoignage sur la pratique des coutumes funéraires égyptiennes à Suse d'époque achéménide (bloc Louvre E 17450 / AF 11685)", *ARTA*.001.
- 2020 *Objets égyptiens et égyptianisants d'époque achéménide conservés en Iran*, Persika 20, Leuven, Paris, Bristol: Peeters.
- Ritner, R.
1993 *The Mechanics of Ancient Egyptian*, SAOC 54 (Chicago), p. 132.
- 1998 "Wives of Horus and the Philinna Papyrus (PGM XX)," in W. Clarysse et al., eds., *Egyptian Religion: The Last Thousand Years: Studies Dedicated to the Memory of Jan Quaegebeur*, *Orientalia Lovaniensia Analecta* 84-85: 1039.
- 1989 "Horus on the Crocodiles: A Juncture of Religion and Magic in Late Dynastic Egypt," in J. Allen et al., *Religion and Philosophy in Ancient*, (Conn.), pp. 103-116.
- Sander-Hansen, C. E.
1956 *Die Texte der Metternichstele*, *Analecta Aegyptica* 7 (Copenhagen)
- Scott, N. E.
1951 "The Metternich Stela," *The Metropolitan Museum of Art Bulletin* 9/8 (1951): 201-217.
- Sternberg-El Hotabi, H.
1987 "Die Gotterdarstellungen der Metternichstele," *Gottingen Miszellen* 97: 25-70.
- 1999 *Untersuchungen zur Überlieferungsgeschichte der Horusstelen: Ein Beitrag zur Religionsgeschichte Ägyptens im 1. Jahrtausend v. Chr.*, *Ägyptologische Abhandlungen*, vol. 62 (Wiesbaden).
- Wasmuth, Melanie
2009 "Egyptians in Persia" in P. Briant, M. Chauveau (dir.), *Organisation du pouvoir et contacts culturels dans les pays de l'empire achéménide. Actes du colloque organisé au Collège de France 9-10 novembre 2007*, Persika 14, Paris: De Boccard.

مجله موزه ملی ایران

توالی انتشار: دو فصلنامه

نوع داوری: دو سو ناشناس

زبان نشریه: فارسی و انگلیسی

نوع انتشار: چاپی و الکترونیکی

نوع دسترسی به مقالات: رایگان

هزینه بررسی و انتشار: ندارد

صاحب امتیاز: موزه ملی ایران

مدیر مسئول: جبرئیل نوکنده

سردبیر: یعقوب محمدی‌فر

معاون سردبیر: فریدون بیگلری

مدیر داخلی: ام‌البنین غفوری

ویراستار فارسی: یوسف حسن‌زاده و ام‌البنین غفوری

ویراستار انگلیسی: Steve Renette

اعضای تحریریه

محمدحسن طالبیان

علیرضا هژبری‌نوبری

یعقوب محمدی‌فر

محمد مرتضایی

علیرضا خسروزاده

محمد اسماعیل اسمعیلی جلودار

داریوش اکبرزاده

سیروس نصرالله‌زاده

امید عودباشی

بهروز عمرانی

علیرضا انیسی

مشاوران علمی

مهدی رهبر

سید محمد بهشتی

سیداحمد محیط‌طباطبایی

محمدرضا کارگر

کامیار عبدی

محسن جاوری

زهره روح‌فر

هایده لاله

سونیا شیدرنگ

شاهرخ رزمجو

محمدحسین عزیزی‌خرانقی

یوسف حسن‌زاده

علی‌اکبر وحدتی

جواد حسین‌زاده ساداتی

حسین داودی

آرش میلانی‌نیا

اعضای تحریریه بین‌المللی

عباس علیزاده

مرجان مشکور

علی موسوی

نیما نظافتی

وستا سرخوش

فرانک بحرالعلومی

کریم علیزاده

محسن زیدی

طراح لوگو: نینا رضایی

تصویر روی جلد: گل نیلوفر آبی (TY.11)، تپه یحیی
تصویر پشت جلد: تیزه موستری ساخته‌شده از تراشه لوالوا، لایه مابین
پارینه سنگی میانی و پارینه‌سنگی جدید
کلیه حقوق این اثر برای موزه ملی ایران محفوظ است.

آدرس: تهران، خیابان امام‌خمینی، خیابان سی‌تیر، خیابان هنری

رولن، پلاک ۱، موزه ملی ایران.

کدپستی: ۱۱۳۶۹۱۷۱۱۱ تلفن: ۴ - ۶۶۷۰۲۰۶۲ - ۰۲۱

www.irannationalmuseum.ir

وبگاه موزه:

/http://jinm.irannationalmuseum.ir

وبگاه نشریه:

پست الکترونیک نشریه: irannationalmuseumjournal@gmail.com

راهنمای نویسندگان

نویسندگان گرامی لطفاً مقالات خود را در دو فایل مستقل بارگذاری کنید. یک فایل شامل کل مقاله بدون مشخصات نویسندگان که به داوران ارسال خواهد شد و یک فایل Word شامل مشخصات نویسندگان و اطلاعات تماس و معرفی آنان که نزد نشریه محفوظ خواهد ماند.

- ترتیب و چیدمان مطالب در مقاله:

- عنوان مقاله، نام نویسنده یا نویسندگان، چکیده‌ی فارسی و انگلیسی (بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه)، کلیدواژگان (بین ۵ تا ۸ واژه مرتبط با متن)، متن اصلی (درآمد، مواد و روش، یافته‌ها، بحث و نتیجه‌گیری، سپاسگزاری)، پی‌نوشت‌ها، کتاب‌شناسی، زیرنویس تصاویر.

- ذکر نام نویسنده یا نویسندگان (نویسنده مسئول مشخص شود)، عنوان، شماره تلفن، آدرس پستی و آدرس پست الکترونیک (E-mail) در صفحه نخست مقاله الزامی است.

- چکیده مقاله بایستی حاوی یافته‌های مهم و نتیجه پژوهش باشد و مؤلفین بایستی از کلی‌گویی و پرداختن به موارد حاشیه‌ای پرهیز کنند.

- کلیه جداول و نمودارها (در قالب ورد یا اکسل) جداگانه ارسال شود.

- تصاویر با پسوند JPG و وضوح ۳۰۰ dpi باشند و به صورت فایل‌های جداگانه ارسال شوند. حداکثر طول افقی تصاویر ۲۰ سانتی‌متر (برابر عرض دو ستون) باشد. در شماره‌گذاری فایل تصاویر از اعداد لاتین استفاده کنید. از ارسال تصاویر در فایل ورد پرهیز کنید.

- برای ارجاع به عکس، طرح و نقشه از واژه تصویر استفاده کنید. برای ارجاع به جداول و نمودارها نیز به ترتیب از واژه جدول و نمودار استفاده کنید.

- اسامی در تصاویر فارسی بوده و از ارسال نقشه یا تصویر با اسامی لاتین خودداری کنید.

- معادل لاتین اسامی و اصطلاحات به صورت پاورقی در همان صفحه آورده شود.

سیک ارجاع‌دهی بین‌المللی AAA: American Anthropological Association ارجاع کوتاه شامل نام خانوادگی نویسنده، سال نشر در صورت لزوم و شماره صفحه درون متن و رفرنس کامل در پایان مقاله

* لطفاً از آوردن منابع به صورت پانویس یا هر شکل دیگری خودداری فرمایید.

- ارجاع و منابع

- ارجاع به منابع فارسی و غیرفارسی در متن مقاله به شیوه زیر باشد:

(مجید زاده ۱۳۸۶) یا (Renfrew 1982)

* لطفاً در صورتی که منبع مورد اشاره لاتین است مثلاً (Mofidi 2012B: 133)، درون متن هم، در ارجاع کوتاه به صورت لاتین ارجاع داده شود و از فارسی کردن ارجاع درون متن مثلاً (مفیدی ۲۰۱۲: ۱۳۳) خودداری کنید. تنها مقالاتی که در اصل فارسی هستند یا به ترجمه فارسی آنها ارجاع می‌دهید را در فرمت ارجاع کوتاه فارسی بنویسید.

- در صورت لزوم شماره صفحه یا طرح و عکس را پس از نام نویسنده و سال انتشار ذکر کنید. در مواردی که از عکس، شکل و یا طرح منتشرشده‌ای استفاده می‌کنید در انتهای زیرنویس و در داخل پرانتز نام منبع، سال انتشار و شماره صفحه را ذکر کنید.

در کتاب‌شناسی یا کتاب‌نامه، منابع را به ترتیب حروف الفبا (نام نویسنده نخست) ذکر کنید. ترتیب آن به صورت نام فامیلی، نام، سال انتشار، نام مقاله، نام مجله، شماره صفحات و در کتاب، پس از عنوان کتاب، محل نشر و سپس نام ناشر.

- مقاله در مجله

امیرلو، عنایت‌اله

۱۳۶۵ "نگاهی به فرهنگ‌های کهن سنگی ایران"، *باستان‌شناسی و تاریخ*، شماره ۱، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، صص ۳۰-۱۳.

- مقاله در مجموعه مقالات

آذرنوش، مسعود

۱۳۵۴ "کاوش‌های گورستان محوطه سنگ شیر"، *گزارش‌های سومین مجمع سالانه کاوش‌ها و پژوهش‌های باستان‌شناسی در ایران، آبان ماه ۱۳۵۳*، به کوشش فیروز باقرزاده، تهران، مرکز باستان‌شناسی ایران، صص. ۷۲-۵۱.

- کتاب

مجیدزاده، یوسف

۱۳۸۶ *تاریخ و تمدن/ایلام*، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.

- ترجمه کتاب

کلایس، ولفرام و پتر کالمایر

۱۳۸۵ *بیستون: کاوش‌ها و تحقیقات سال‌های ۱۹۶۷-۱۹۶۳*، ترجمه فرامرز نجد سمیعی، تهران، اداره کل امور فرهنگی، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

Abdi, K.

2003 "The Early Development of Pastoralism in the Central Zagros Mountains", *Journal of World Prehistory*, Vol. 17, No. 4: 395-448.

Wright, H. T.m

1994 "Prestate Political Formations", In *Chiefdoms and Early States in the Near East: Organizational Dynamics of Complexity*, G. Stein and M. S. Rothman (eds.), 67-84, Madison: Prehistory Press.

Azarnoush, M.

1994 *The Sasanian Manor House at Hajiabad, Iran*, Firenze, Le Lettere, Monografie di Mesopotamia.

فهرست مطالب

- نگاهی نو بر فناوری و گونه‌شناسی دست‌تراش‌های پارینه‌سنگی غار خر در بیستون، مجموعه موزه ملی ایران و دانشگاه
مونترال ۵
سونیا شیدرنگ
- مطالعه بقایای استخوانی جانوری مکشوفه از کاوش‌های تپه قصر دشت- فارس ۲۷
ساناز بیضائی‌دوست، مرجان مشکور، آزاده محاسب و محمدتقی عطائی
- تدفین شماره ۱۲ در چلو: گور بانویی نجیب‌زاده از تمدن خراسان بزرگ ۴۵
علی‌اکبر وحدتی، رافائله بیشونه، روبرتو دن، ماری-کلود ترموی
- بازسازی چرخه استحصال، تولید، توزیع و مصرف اشیاء فلزی در هفت تپه برای درک زندگی روزمره ساکنان شهر ۶۵
بابک رفیعی علوی
- خراج یا مالیات؛ شواهدی جدید از ساختار اقتصاد سیاسی ایران در دوره آغاز ایلامی بر اساس بازخوانی گل‌نبشته آغاز ایلامی
TY.11 تپه یحیی موجود در موزه ملی ایران ۸۳
سحر یزدانی و روح‌الله یوسفی زشک
- گونه‌شناسی و مقایسه تطبیقی سفال‌های گورستان قیطریه: بازنگری مجموعه موجود در موزه ملی ایران ۹۳
شراره فرخ‌نیا
- ترجمه پسوندها hi در کتیبه لوح فهرست اهداء کنندگان گوسفند از بسطام در موزه ملی ایران ۱۲۹
مریم دارا
- یک تعویذ مصری در موزه ملی ایران ۱۳۵
کامیار عبدی
- مجسمه‌های پارسی (؟) در پرستشگاه‌های آپولو در قبرس ۱۴۳
فرزاد عابدی
- الگوی استقرار دشت نیشابور در دوره ساسانی ۱۶۱
میثم لباف خانیکی
- سکه بیزانسی یافت‌شده از کهنه‌تپه‌سی در شمال غرب ایران ۱۸۷
علی زلقی و سپیده مازیار
- مطالعات آزمایشگاهی بر روی ظروف موسوم به «فقاع» در موزه ملی ایران ۱۹۳
فرانک بحرالعلومی، لیلا خاموشی و ایرج بهشتی
- بازنگری محل انتساب هفت قطعه کاشی زرین‌فام در موزه ملی ایران؛ اطلاعات باستان‌شناختی تازه‌ای از دشت لار تهران ۲۱۱
محمد سپهر سیری و سعید امیرحاجلو

Contents

A Typo-technological Analysis of Lithic Assemblages from Ghar-e Khar Cave, Bisotun, Collections of Iran National Museum and Montreal University.....	5
<i>Sonia Shidrang</i>	
Study of Faunal Remains from Excavations of Tappeh Qasrdasht - Fars.....	27
<i>Sanaz Beizae Doost, Marjan Mashkour, Azadeh Mohaseb, Mohammad Taqi Atayi</i>	
Grave 12 at Chalow: The Burial of a Lady of the “Greater Khorasan Civilization”	45
<i>Ali A. Vahdati, Raffaele Biscione, Roberto Dan, Marie-Claude Trémouille</i>	
Acquisition, Production, Consumption, and Discard: Reconstruction of Operational Chain of Haft Tappeh Metal Artifacts for Understanding the Everyday Life of the City.....	65
<i>Babak Rafii-Alavi</i>	
Tribute or Taxation; New Evidence of the Structure of Iran’s Political Economy in the Proto-Elamite Period Based on a Proto-Elamite Tablet from Tepe Yahya: TY.11, Kept in Iran National Museum.....	83
<i>Sahar Yazdani and Rouhollah. Yousefi Zoshk</i>	
Typology and Comparative Studies on Qeytariyeh Ceramic’s collection, Iran National Museum.....	93
<i>Sharareh Farokhnia</i>	
The translation of -hi in the list of sheep donors from Bastam in Iran National Museum Collection.....	129
<i>Maryam Dara</i>	
An Egyptian Talisman in Iran National Museum.....	135
<i>Kamyar Abdi</i>	
The Persian (?) Sculptures in the Sanctuaries of Apollo in Cyprus.....	143
<i>Farzad Abedi</i>	
The Settlement Pattern of the Nishapur Plain in the Sasanian Period.....	161
<i>Meysam Labbaf-Khaniki</i>	
Byzantine Coin from Kohne Tepesi, Northeastern Iran.....	187
<i>Ali Zallaghi & Sepideh Maziar</i>	
Analysis of Sphero-conical Vessels, Fuqqa, from Iran National Museum.....	193
<i>Faranak Bahrouloli, Leila Khamoshi and Iraj Beheshti</i>	
Review of Seven Pieces of Luster Tiles in the National Museum of Iran; New Archaeological Finds from Lar Plain in Tehran.....	211
<i>Mohammad Sepehr Siri & Saeed Amirhajloo</i>	

Journal of Iran National Museum

Journal of Iran National Museum publishes research and reports: on all issues associated with museums and archaeology. It publishes two peer-reviewed issues per year in English and Persian.

The journal brings together curators, museum administrators, and archaeologists to present their research results about the museums and archaeology. Submissions must comply with the requirements set out in the instructions to contributors. The journal is open access and free to all individuals and institutions.

Peer Review Process: All manuscripts submitted to JINM go through a two-step double-blind peer review process (internal review and external review).

The external review is done by 2 to 4 experts in the related field. Following the external review, the authors are sent copies of the comments and are notified of the decision (accept as is, accept pending changes, revise and resubmit, or reject).

Publisher: Iran National Museum

Director in Charge: Jebrael Nokandeh

Editor in Chief: Yaghoob Mohammadifar

Associate Editor in Chief: Fereidoun Biglari

Manager: Omolbanin Ghafoori

Persian Literary editor: Yousef Hassanzadeh & Omolbanin Ghafoori

English Text Editor: Steve Renette

Editorial Board

Mohammad Hasan Talebian Alireza Hezhabri Nobari

Yaghoob Mohammadifar Mohammad Mortezaei

Alireza Khosrowzadeh

Mohammad Esmail Esmaili Jelodar

Darius Akbarzadeh Cyrus Nasrollahzadeh

Omid Oudbashi Behrooz Omrani

Alireza Anisi

Scientific Adviser

Mehdi Rahbar Seyed Mohammad Beheshti

Ahmad Mohit Tabatabayi Mohammadreza Kargar

Kamyar Abdi Mohsen Javeri

Zohreh Rouhfard Haedeh Laleh

Sonia Shidrang Shahrokh Razmjou

Mohammad Hosein Azizi Kharanaghi

Yousef Hassanzadeh Ali A. Vahdati

Javad Hoseinzadeh Sadati Hossein Davoudi

Arash Milani Nia

International Editorial Board

Abbas Alizadeh Marjan Mashkour

Ali Mousavi Nima Nezafati

Vesta Sarkhosh Faranak Bahrololoumi

Karim Alizadeh Mohsen Zeidi

Cover Design: Design: Mousterian point on Levallois flake, intermediate Mousterian/Baradostian, Ghar-e Khar

Back Cover: Proto-Elamite tablet (TY.11), Tepe Yahya

مجله
موزه ملی ایران

Journal of

Iran National Museum

Vol. 1, No.1, Autumn 2020 and Winter 2021

Guide for Authors

Instructions to Contributors

All manuscript submissions to the Journal of Iran National Museum should be in a Word ".doc" file or in a Word-compatible file. The manuscripts should use Times New Roman 12 point font, and be double-spaced. Articles should not exceed 7,000 words excluding the title page, abstract, and bibliographic references.

The following information is required:

Cover letter including names, addresses, phone numbers and email addresses of the authors. Please also indicate the corresponding author.

200-word abstract

Keywords separated by semi-colons

The body of the paper, title page, references, tables, figure captions, and author notes should be combined in a single file, in both MS Word and PDF format.

Figures can be provided separately in JPG or TIF format and in high-resolution (at least 300 dpi) suitable for publication. Figures should be numbered and cited in the text.

Page numbers should be placed in the lower right corner of all pages. Manuscripts submitted to the Journal of Iran National Museum should not be currently under review by any other Journal or been made available in print or on the Internet.

Reference Style: AAA: American Anthropological Association (Short reference include name + date + page number inside text and full reference at the end of article)

* please do not use other style like footnote and etc.

Citation guidelines

Abdi, K.

2003 "The Early Development of Pastoralism in the Central Zagros Mountains", *Journal of World Prehistory*, Vol. 17, No. 4: 395-448.

Wright, H.T.

1994 "Prestate Political Formations". In *Chiefdoms and Early States in the Near East: Organizational Dynamics of Complexity*, edited by G. Stein and M.S. Rothman, 67-84. Madison: Prehistory Press.

Daryace, T.

2009 *Sasanian Persia: The Rise and Fall of an Empire*, London: Tauris.

Cover design and Logo: Nina Rezaei

Contact us:

<http://jinm.irannationalmuseum.ir/>
irannationalmuseumjournal@gmail.com
www.irannationalmuseum.ir

Address:

No.1, Professor Rolin St., Siy-e Tir St., Emam Khomeini Ave, Tehran, Iran.

Phone: +98 021 66702061-5